

PAMIATKOVÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo: PUSR-2018/16697-4/74676 /JAN
Bratislava 19. 09. 2018

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky ako miestne a vecne príslušný správny orgán v zmysle ustanovenia § 9 ods. 3 a § 10 ods. 2 písm. e) zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (ďalej iba „pamiatkový zákon“) vydáva podľa § 15 ods. 1 pamiatkového zákona v súlade s ustanovením § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov toto

rozhodnutie:

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 15 ods. 1 pamiatkového zákona v spojení s ustanovením § 2 ods. 2 pamiatkového zákona

vyhlasuje za národnú kultúrnu pamiatku

Cintorín vojnový v obci Stakčín, okres Snina, nachádzajúci sa na parcele KN C č. 1386, k. ú. Stakčín. V zmysle listu vlastníctva č. 971 je parcela, na ktorej sa cintorín nachádza, vo vlastníctve Obce Stakčín, SNP 574/6, 067 61 Stakčín, a taktiež aj v jej správe.

Odôvodnenie

V zmysle § 2 ods. 3 pamiatkového zákona je kultúrna pamiatka podľa tohto zákona hnuiteľná vec alebo nehnuteľná vec pamiatkovej hodnoty, ktorá je z dôvodu ochrany vyhlásená za kultúrnu pamiatku.

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky (ďalej len „Pamiatkový úrad SR“) začal dňa 22. 08. 2018 správne konanie vo veci vyhlásenia Cintorína vojnového v obci Stakčín za národnú kultúrnu pamiatku na základe podkladu pre vyhlásenie národnej kultúrnej pamiatky (ďalej len „podklad“), ktorý vypracoval Krajský pamiatkový úrad Prešov z vlastného podnetu a na podnet občianskeho združenia Klub vojenskej histórie Beskydy.

Účastníkovi konania Obec Stakčín bolo oznámenie o začatí správneho konania spolu s podkladom doručené dňa 22. 08. 2018. Účastník konania sa v danej lehote vyjadril listom zo dňa 22. 08. 2018 doručeným Pamiatkovému úradu SR dňa 27.08.2018, v ktorom uvádza, že k podkladu nemá námietky.

Pamiatkový úrad v priebehu správneho konania zistil skutočný stav veci tak, ako to ustanovuje § 32 ods. 1 správneho poriadku, pričom vychádzal najmä z predloženej historickej, urbanistickej, a architektonickej charakteristiky cintorína vojnového, a následne posúdil splnenie kritérií podľa § 15 ods. 1 pamiatkového zákona, podľa ktorého sa vec, ktorá má pamiatkovú hodnotu, vyhlasuje za

národnú kultúrnu pamiatku. Keďže podklad pre vyhlásenie veci za národnú kultúrnu pamiatku jednoznačne preukázal pamiatkovú hodnotu, ktorou je podľa § 2 ods. 2 pamiatkového zákona súhrn významných historických, spoločenských, krajinných, urbanistických, architektonických, vedeckých, technických, výtvarných alebo umelecko-remeselných hodnôt, pre ktoré môžu byť veci predmetom individuálnej alebo územnej ochrany, došlo k splneniu kritérií na vyhlásenie cintorína vojnového za národnú kultúrnu pamiatku vo verejnom záujme.

Správny orgán vychádzal zo skutočnosti, že predmetný vojnový cintorín v obci Stakčín, ktorý vznikol v rokoch 1914 - 1915 je cenným dokladom bojov v rámci I. svetovej vojny, ktorá zasiahla územie dnešného Slovenska len okrajovo. Vojnové cintoríny z I. svetovej vojny majú storočnú tradíciu. Jedná sa o prvé cintoríny svojho druhu na našom území, venované pamiatke globálneho vojenského konfliktu. Po architektonickej stránke cintoríny z I. svetovej vojny predstavujú unikátne a jedinečné diela s vlastným architektonickým výrazom, t.j. neexistujú dva identické cintoríny, každý jeden je originálom. Predmetný cintorín predstavuje jeden z najväčších (plochou o výmere 6621 m² i počtom pochovaných obetí – 590 vojnových hrobov) a najstarších vojnových cintorínov z I. svetovej vojny na území Slovenska, ktorý prešiel komplexnou obnovou. Cintorín je nositeľom súboru pamiatkových hodnôt:

Historická a spoločenská hodnota: Cintorín predstavuje jeden z najstarších a najväčších vojnových cintorínov na našom území a dokladuje pozostatky bojov v sninskom regióne v rámci I. svetovej vojny, ktorá zasiahla územie dnešného Slovenska len okrajovo. Taktiež predstavuje pietne miesto pochovaných padlých vojakov.

Urbanistická hodnota: Cintorín predstavoval jednu z dominant obce a bol udržiavaný prakticky bez prestania, čo súviselo s tým, že sa vedľa neho v roku 1933 zriadil obecný cintorín. V urbanistickej štruktúre sídla ma dodnes výnimočné, nezastupiteľné miesto.

Architektonická hodnota: Cintorín je výsledkom diela neznámeho architekta.

Cintorín vojnový svojím situovaním a pamiatkovými hodnotami v spojení so spoločenským záujmom na zachovaní veci napĺňa stanovené kritéria pre vyhlásenie za národnú kultúrnu pamiatku.

Ústava Slovenskej republiky č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov v čl. 44 ods. 2 ukladá každému povinnosť chrániť a zveľaďovať životné prostredie a kultúrne dedičstvo. Podrobnosti o právach a povinnostiach v súvislosti s touto povinnosťou sú ustanovené zákonom (čl. 44 ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky). Ochrana kultúrneho dedičstva je verejným záujmom, čo vyjadruje aj Deklarácia Národnej rady Slovenskej republiky v uznesení č. 91/2001 Z. z., pričom Slovenská republika je tiež v tejto oblasti viazaná medzinárodnými svetovými a európskymi dohovormi o ochrane kultúrneho a prírodného dedičstva.

V zmysle ustanovenia § 27 ods. 1 pamiatkového zákona sa základná ochrana kultúrnej pamiatky rozumie súhrn činností a opatrení vykonávaných na predchádzanie ohrozeniu, poškodeniu, zničeniu alebo odcudzeniu kultúrnej pamiatky, na trvalé udržiavanie dobrého stavu vrátane prostredia kultúrnej pamiatky a na taký spôsob využívania a prezentácie, ktorý zodpovedá jej pamiatkovej hodnote a technickému stavu.

Podľa § 27 ods. 2 pamiatkového zákona v bezprostrednom okolí nehnuteľnej kultúrnej pamiatky nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkovú hodnotu kultúrnej pamiatky. Bezprostredné okolie nehnuteľnej kultúrnej pamiatky je priestor v okruhu desiatich metrov od nehnuteľnej kultúrnej pamiatky; desať metrov sa počíta od obvodového plášťa stavby, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je stavba, alebo od hranice pozemku, ak je nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou aj pozemok.

Vzhľadom na uvedené rozhodol správny orgán tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Podľa § 53 a § 54 ods. 1 a 2 správneho poriadku má účastník konania právo podať proti tomuto rozhodnutiu odvolanie na Pamiatkový úrad SR, Cesta na Červený most 6, 814 06 Bratislava v lehote do 15 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia účastníkovi konania.

Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom až po vyčerpaní všetkých opravných prostriedkov.

PhDr. Katarína Kosová
generálna riaditeľka

Rozhodnutie sa doručí – do vlastných rúk:

1. Obec Stakčín, SNP 574/6, 067 61 Stakčín

Rozhodnutie sa doručí – doporučene (po nadobudnutí právoplatnosti):

2. Okresný úrad Snina, Katastrálny odbor, Partizánska 1057/21, 069 01 Snina

Na vedomie:

3. Krajský pamiatkový úrad Prešov
4. Pamiatkový úrad SR- na založenie do spisu